

«Тасдик мекунам»
Ректори Донишгоҳи давлатии
молия ва иқтисоди Тоҷикистон
н.и.п., дотсент Сатторзода Б.А.

аз «30» сентябри 2025 с.

ХУЛОСАИ

Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон

Ба диссертатсияи Бобомуродов Пайрав Хайриевич дар мавзуи «Такмили баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ)», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.08 – Баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит дар кафедраи баҳисобгирии муҳосибии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон иҷро карда шудааст.

Дар рафти иҷрои диссертатсия Бобомуродов Пайрав Хайриевич унвонҷӯи кафедраи баҳисобгирии муҳосибии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон ба шумор мерафт.

Бобомуродов Пайрав Хайриевич соли 2008 собиқ Донишкадаи соҳибкорӣ ва хизматро аз рӯи ихтисоси ҳисоби бухгалтерӣ ва аудит хатм намудааст. Бобомуродов Пайрав Хайриевич аз соли 2018 ба ҳайси унвонҷӯи кафедраи баҳисобгирии муҳосибии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон таҳсилро оғоз намуда, онро соли 2021 хатм кардааст.

Бобомуродов Пайрав Хайриевич фаъолияти кориашро соли 2008 дар Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкориҳои Тоҷикистон (собиқ Донишкадаи соҳибкорӣ ва хизмат) ба ҳайси ассистенти кафедраи баҳисобгирии муҳосибӣ, таҳлил ва аудит оғоз намудааст.

Аз соли 2015 то кунун ба ҳайси ассистенти кафедраи баҳисобгирии муҳосибии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон фаъолият намуда истодааст.

Мавзуи рисолаи диссертатсионии Бобомуродов Пайрав Хайриевич дар ҷаласаи Шурои олимони Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз 27.02.2018, протоколи № 8/6.7, таҳти роҳбарии д.и.и., профессор Низомов С.Ф. тасдиқ шуда буд. Аммо, бинобар сабаби пеш омадани зарурати истехсолӣ дар рафти омода намудани рисолаи илмӣ, мавзуи тасдиқшуда, яъне «Ташкили баҳисобгирии идоракунии хароҷот дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ)» бо қарори ҷаласаи Шурои олимони

Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз 30.09.2022, протоколи № 02/3.17, ба мавзуи «Такмили баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ)» иваз карда шуда, роҳбари илмии унвонҷӯ н.и.и., дотсент Мирзоалиев А.А. таъйин гардид.

Роҳбари илмии унвонҷӯ номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи баҳисобгирии бухгалтерӣ ва аудити Донишгоҳи давлатии тижорати Тоҷикистон Мирзоалиев Абдумалик Абдунабиевич таъйин гардидааст.

Диссертатсия аз рӯйи ихтисоси 08.00.08 – Баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит дар ҷаласаи кафедраи баҳисобгирии муҳосибии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон ба таври ошкоро аз «27» 09 соли 2025, суратҷаласаи №2 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудӣҳо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзуи «Такмили баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ)» чунин хулосаҳо бароварда шуд:

Имтиҳонҳои номзадиро аз фанҳои таърих ва фалсафаи илм, санаи 19.11.2018, бо баҳои 5 (аъло), забони англисӣ, санаи 21.11.2019, бо баҳои 5 (аъло) ва имтиҳони номзадӣ (минимум) – ро аз рӯйи ихтисоси 08.00.08. – Баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит, санаи 20.09.2025 бо баҳои 5 (аъло) супорида, соҳиби шаҳодатномаи №111 гардидааст.

Тавсифи умумии таҳқиқот

Баҳои кори иҷрошуда. Хоҷагиҳои деҳқонӣ, ки аз ибтидо барои иҷрои корҳо дар бозори истеҳсоли молӣ нигаронида шудаанд, бинобар ин, дар онҳо бе кирояи қувваи корӣ, истифодаи васеи воситаҳои муосири механикунонӣ технологияҳои инноватсионӣ ва ҷорӣ намудани низоми комили ҳисобдорӣ таъмин намудани самаранокӣ имконнопазир мебошад. Вобаста ба ин, баланд бардоштани сатҳи механикунонӣ ҷорӣ намудани имкониятҳои инноватсионӣ ва ташкили хадмоти баҳисобгирии муҳосибӣ дар ин хоҷагиҳо метавонад манфиатнокии онҳоро барои иқтисоди аграрӣ ва дар маҷмуъ, иқтисоди миллӣ афзоиш диҳад.

Амалияи фаъолияти субъектҳои соҳаи кишоварзӣ, аз ҷумла хоҷагиҳои деҳқонӣ нишон медиҳад, ки рушди ин хоҷагиҳо аз низоми комили идоракунии дороӣҳо, уҳдадорӣҳо ва амалиётҳои молиявӣ хоҷагидорӣ вобастагии зиёд дорад. Ба сифати чунин низом танҳо хадмоти баҳисобгирии муҳосибӣ метавонад баромад намояд, чунки тамоми

ходисаю зухуроти дар хоҷагӣ ба амалоянда аз назари ҳисобдорӣ дар канор наместонад. Нуктаҳои зикршуда зарурати ташаккул ва пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявиро дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) ифода менамоянд. Воқеан, моҳияти баҳисобгирии муҳосибӣ дар пешрафти хоҷагиҳои деҳқонӣ аз дараҷаи мукаммалии низоми ҳисобдорӣ вобаста мебошад, аз ин рӯ, ҷиҳати устувор намудани мавқеи ҳисобдорӣ тақмили усулҳои пешбурди он муҳим арзёбӣ мегардад. Бо назардошти ҳолати ҷойдошта, тақмили усулҳои баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) мубрам мебошад.

Саҳми шахсии докталаби дараҷаи илмии таҳқиқот дар омӯзишу таҳлил, ҷамъбасту ба низомдарорӣ, аниқ ва пурра кардани равишҳои назариявӣ методӣ ва амалии ташкил, пешбурди баҳисобгирии муҳосибии фаъолияти хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) ва тақмили унсурҳои методикаи ҳисобдории ин хоҷагиҳо ифода меёбад. Мавқеи хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) дар рушди иқтисоди миллӣ муайян гардида, шакл ва усулҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар хоҷагиҳои мазкур асоснок карда шудааст, вижагиҳои баҳисобгирии муҳосибии хоҷагиҳои деҳқонӣ мушаххас карда шуда, ҷиҳати тақмил ва рушди методикаи баҳисобгирии муҳосибӣ дар онҳо пешниҳодҳои илмӣ ва тавсияҳои амалӣ таҳия карда шудааст.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот. Моҳияти назариявии таҳқиқоти мазкур аз он иборат мебошад, ки асосҳои назариявии он ба рушди заминаҳои назариявии тақмили баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) мусоидат менамоянд. Аҳамияти амалии таҳқиқот дар он дида мешавад, ки ҳулосаю пешниҳодот ва тавсияҳои амалии диссертатсия бо роҳи ворид намудани онҳо дар барномаҳои давлатии рушди соҳаҳои иқтисодӣ, аз ҷумла барномаҳои рушди низоми ҳисобдории хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ), ҷиҳати тақмили ҳадамоти ҳисобдорӣ мусоидат менамоянд. Истифодаи муқаррарот ва тавсияҳои пешниҳодкардаи муаллифи таҳқиқот аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) имкон медиҳад, то самаранокии корҳои ҳисобдорӣ дар хоҷагиҳои мазкур баланд бардошта шавад.

Зимни ҳаллу фасли вазифаҳои рисолаи илмӣ усулҳои зерин: таҳлили таърихӣ ва мантиқӣ, абстраксияи илмӣ, таҳлили муқоисавӣ, усулҳои таҳлили омӯрӣ ва иқтисодӣ-омӯрӣ, усули системавӣ ва амсоли он мавриди истифода қарор гирифтааст. Истифодаи усулҳои зикршуда имконият доданд, то таҳқиқоти диссертатсионӣ дар сатҳи баланди илмӣ иҷро карда шавад ва ҳулосаю пешниҳодҳои асоснок аз натиҷаҳои таҳқиқи маводи назариявӣ амалӣ ба даст оварда шаванд.

Навгони илми таҳқиқотро асосноккунии заминаҳои назариявӣю методӣ ва тавсияҳои амалӣ ҷиҳати такмили низоми баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) ташкил менамояд.

Натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ, ки навгонҳои илмиро дар бар мегиранд, инҳо мебошанд:

– зарурати амалкарди хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) дар ҳар як низоми иқтисодӣ, аз ҷумла низоми иқтисоди бозорӣ дақиқ гардид, саҳми назарраси хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) дар ғанӣ гардонидани бозорҳои озукавории кишвар ошкор гардида, дастгирии давлатии ин хоҷагиҳо масъалаи мубрам ва зарурӣ шуморида шуд, асоснок гардид, ки хадамоти баҳисобгирии муҳосибии мукамал унсури марказии низоми идоракунии хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) баромад менамояд, мубрамии мавҷудияти хадамоти ҳисобдорӣ, ки хоси хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) мебошад, дақиқ карда шуд, муҳимияти истифодаи шакл ва усулҳои қобили қабул дар низоми баҳисобгирии муҳосибии хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) асоснок карда шуд, ошкор гардид, ки барои хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) ҳамчун субъектҳои мустақили баҳши аграрии иқтисоди миллӣ асосҳои ташкил, пешбурд ва ҷамъбасти баҳисобгирии муҳосибӣ бояд мушаххас карда шуда, дар онҳо афзалиятҳои рақамӣ васеъ истифода гардад;

– асосҳои концептуалии омодакунӣ ва таҳияи ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) ошкор гардида, вобаста ба ҳаҷми хоҷагиҳои деҳқонӣ, истифодаи методикаи мушаххаси пешбурди баҳисобгирии муҳосибии объектҳо муҳим арзёбӣ карда шуд, зарурати татбиқи муқаррароти алоҳидаи “Дастурамали пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ ва таҳияи ҳисоботи муҳосибӣ” барои хоҷагиҳои деҳқонӣ ошкор гардид, равишҳои методии корҳои ҳисобдорӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ муайян гардида, наздик кардани он ба меъёрҳои концептуалии соҳаи ҳисобдории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон тарафдорӣ карда шуд, моҳияти роҳандозии СБҲМ дар хоҷагиҳои мазкур аз мавқеи рушди нерӯи иқтисодии онҳо асоснок гардид, дар асоси талаботи СБҲМ (IAS) 41 «Кишоварзӣ» дорониҳои биологии хоҷагиҳои деҳқонӣ ва фаҳмишҳои асосӣ гурӯҳбандӣ гардида, тартиби баҳодихии онҳо тавсиф карда шуд, низоми мукаммали назорати дохилӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ дақиқ гардид, барномаи низоми назорати дохилӣ ва методикаи амалкарди низоми назорати дохилӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ таҳия гардиданд;

– натиҷаи таҳлили ҳолати баҳисобгирии муҳосибӣ ва пешниҳоди ҳисоботи хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ)-и ватанӣ гуногунрангии низоми баҳисобгирии муҳосибӣ, пеш аз ҳама, фаъолияти ғайриқаноатбахши

низоми баҳисобгирии муҳосибӣ дар бештари онҳо муайян гардид, низоми мукаммали корҳои ҳисобдории хоҷагии деҳқонии (фермерӣ)-и «Масҷох» барои дигар хоҷагиҳои деҳқонии водии Зарафшон тавсия карда шуд, мушкилоти хадамоти баҳисобгирии муҳосибии хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) ошкор гардид, аз қабилӣ: дар сатҳи қаноатбахш истифода нагардидани нигоҳдорандаҳои маълумоти баҳисобгирӣ, пешбурди корҳои ҳисобдорӣ дар шароити номувофиқ, истифодаи имкониятҳои технологияҳои рақамии баҳисобгирии муҳосибӣ аз тарафи на ҳамаи хоҷагиҳои деҳқонӣ;

– асоснок гардид, ки тақмили низоми баҳисобгирии муҳосибӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) ба коркард ва истифодаи ҳуҷҷатҳои ибтидоӣ ва сабткунакҳо вобаста мебошад, ҷиҳати тақмили методикаи баҳисобгирии муҳосибӣ, амсилаҳои пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ коркард ва таҳия карда шуданд, аз ҷумла: а) амсилаи умумии пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ; б) амсилаи пешбурди баҳисобгирии муҳосибии хоҷагиҳои деҳқонӣ дар шароити рақамикунонӣ; в) амсилаи пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ ва таҳияи ҳисобот дар хоҷагиҳои деҳқонӣ, ки ба қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфтааст.

Нуктаҳои асосии ба Ҳимоя пешниҳодшаванда. Аз ҷониби муаллиф натиҷаҳои зерини илмию назариявӣ, методӣ ва амалии таҳқиқот пешниҳод гардиданд:

– аҳамият ва ҳиссаи назарраси хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) дар ғанӣ гардонидани бозорҳои озуқаворӣ ҷумҳурӣ, зарурати воқеӣ доштани дастгирии давлатии хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) ва амалкарди низоми мушаххаси ҳисобдорӣ дар онҳо, шакл ва усулҳои мушаххас ва асосноки баҳисобгирии муҳосибӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ), шакли содакардашудаи баҳисобгирӣ бо назардошти принсипи сабти дутарафа, роҳандозии бартариҳои рақамикунонӣ барои баҳисобгирии муҳосибии хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ);

– методологияи баҳисобгирии муҳосибии хоҷагиҳои деҳқонӣ, ки ба методологияи умумии мақоми ваколатдори соҳа ва таҷрибаи пешрафтаи байналмилалӣ (СБҲМ) асос меёбад, методикаи мушаххаси пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ), аҳамияти татбиқи СБҲМ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ ва хусусиятҳои корҳои ҳисобдорӣ дар онҳо тибқи муқаррароти СБҲМ (IAS) 41 «Кишоварзӣ», тавсифи зарурати амалкарди назорати дохилӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ);

– гуногунрангии низоми баҳисобгирии муҳосибӣ ва нокифояти фаъолияти хадамоти ҳисобдорӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ),

норасоихои низоми баҳисобгирии муҳосибии хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ), аз ҷумла истифодаи нокифояи нигохдорандаҳои иттилооти ҳисобдорӣ, шароити номуносиби пешбурди корҳои ҳисобдорӣ, дар сатҳи қаноатбахш истифода нагардидани технологияҳои рақамӣ – инноватсионии соҳаи ҳисобдорӣ аз ҷониби на ҳама хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ);

– роҳу воситаҳои такмили низоми ҳисобдорӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ), амсилаҳои ташкил ва пешбурди кори хадамоти ҳисобдорӣ дар хоҷагиҳои мазкур, аз қабилӣ: а) амсилаи умумии пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ; б) амсилаи пешбурди баҳисобгирии муҳосибии хоҷагиҳои деҳқонӣ дар шароити рақамикунонӣ; в) амсилаи пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ ва таҳияи ҳисобот дар хоҷагиҳои деҳқонӣ, ки ба қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфтааст.

Мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ (бо шарҳ ва соҳаи таҳқиқот). Диссертатсия ба талаботи сархатҳои зерини шиносномаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 08.00.08 – Баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит мутобиқ мебошад: қисмҳои 1.19. Асосҳои методологӣ ва вазифагузориҳои мақсадноки баҳисобгирии муҳосибӣ. 1.23. Баҳисобгирии муҳосибӣ (молиявӣ, идоракунӣ, андозӣ, корпоративӣ ва ғайра) дар корхонаҳои шаклҳои ташкилию ҳуқуқияшон гуногун, ҳамаи соҳаҳо ва сатҳҳо. 1.24. Вижагии ташаккули ҳисоботи муҳосибӣ (молиявӣ, идоракунӣ, андозӣ, корпоративӣ ва ғайра) дар соҳаҳо, минтақаҳо ва дигар бахшҳои фаъолияти хоҷагидорӣ. 1.29. Ташкили баҳисобгирии муҳосибӣ (молиявӣ, идоракунӣ, андозӣ, корпоративӣ ва ғайра) аз рӯи бахшҳо, бизнес –чараёнҳо ва сохторҳои таркибӣ. 1.32. Проблемаҳои баҳисобгирии хароҷот ва ҳисоб намудани арзиши аслии маҳсулот (кор, хизмат).

Таъйиди диссертатсия ва иттилоот оид ба истифодаи натиҷаҳои он. Натиҷаҳои таҳқиқот дар конференсияҳои сатҳи байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ илмию амалӣ, мизҳои мудаввар ва семинарҳои илмии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон тӯли солҳои 2018-2025 борҳо мавриди баррасӣ ва муҳокима қарор дода шудаанд. Таълиқҳои назариявӣ методӣ ва амалии диссертатсия дар рафти таълим ҳангоми гузаронидани машғулиятҳои дарсӣ дар Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз фанҳои «Назарияи баҳисобгирии муҳосибӣ», «Баҳисобгирии муҳосибӣ», «Баҳисобгирии муҳосибӣ – молиявӣ», «Баҳисобгирии муҳосибӣ-идоракунӣ», «Масъалаҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар корхонаҳои кишоварзӣ» истифода шуда истодаанд.

Тавсияҳои таҳияшуда метавонанд дар низомҳои баҳисобгирии муҳосибии хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) ба кор бурда шаванд.

Робитаи таҳқиқот бо барномаҳо (лоиҳаҳо) ва мавзӯҳои илмӣ. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот бо Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 октябри соли 2016, № 392), Барномаи миёнамуҳлати рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 (Қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 16 юни соли 2021, № 441), «Дар бораи чораҳои иловагӣ оид ба амалигардонии Стандартҳои байналмилалӣ ҳисоботи молиявӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 майи соли 2010, № 231), «Дар бораи тадбирҳои иловагии танзими баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ» (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 апрели соли 2012, № 154) асос меёбанд. Таҳқиқоти диссертатсионӣ ба бандҳои алоҳидаи корҳои илмӣ-таҳқиқотии кафедраи баҳисобгирии муҳосибии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон барои солҳои 2023-2027 мувофиқ буда, иҷро гардидааст.

Интишорот аз рӯи мавзӯи диссертатсия. Муқаррароту натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар 23 мақолаи илмӣ муаллиф, аз ҷумла, 7 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсия шудаанд, нашр гардидаанд. Ҳаҷми умумии корҳои илмӣ нашркардаи муаллиф оид ба мавзӯи диссертатсия 5,25 ҷ.ҷ.-ро ташкил медиҳад.

Аз натиҷаи татбиқ ва истифодабарии нуктаҳои алоҳидаи таҳқиқоти диссертатсияи Бобомуродов Пайрав Хайриевич дар мавзӯи «Тақмили баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ)», санадҳои татбиқ мавҷуд аст, аз ҷумла: маълумотномаи Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон №580/04, аз 02.07.2025, маълумотномаи Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушди кишоварзии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон №71, аз 23.04.2025., маълумотномаи хоҷагии деҳқонии шарикӣ «Мурутак» №120, аз 13.09.2025.

1. ФЕҲРИСТИ КОРҲОИ ЧОПШУДАИ МУАЛЛИФ ДОИР БА МАВЗУИ ДИССЕРТАТСИЯ

**Мақолаҳо дар маҷаллаҳои тақризшавандаи ҚОА назди Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон:**

[1-М]. Бобомуродов, П.Х. Масъалаҳои назариявии идоракунии харочот дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) [Матн] / П.Х. Бобомуродов //

Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе. - 2018. - №7. - С. 82-86. ISSN 2413-5151.

[2-М]. Бобомуродов, П.Х. К вопросу о роли дехканских хозяйств в продовольственном обеспечении населения [Текст] / П.Х. Бобомуродов // Вестник Таджикского национального университета. Серия социально-экономических и общественных наук. – Душанбе. – 2018. - №8. - С. 128-131. ISSN 2413-5151.

[3-М]. Бобомуродов, П.Х. Государственная поддержка как важный фактор эффективного развития сельского хозяйства Республики Таджикистан» [Текст] / П.Х. Бобомуродов // Вестник Таджикского национального университета. Серия социально-экономических и общественных наук. – Душанбе. - 2018. - №8. - С. 163-168. ISSN 2413-5151.

[4-М]. Бобомуродов, П.Х. Ташкили баҳисобгирӣ ва тартибдиҳии ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) [Матн] / С.Ф. Низомов, П.Х. Бобомуродов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе. - 2020. - №8. - С. 133-140. ISSN 2413-5151.

[5-М]. Бобомуродов, П.Х. Хусусиятҳо ва аҳаммияти фаъолияти хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) дар рушди идоракунии иқтисоди миллий [Матн] / П.Х. Бобомуродов, Х.Х. Бадалов // Паёми Донишгоҳи давлатии тибқи Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе. - 2022. - №1 (40). - С. 29-35. ISSN 2308-054X.

[6-М]. Бобомуродов, П.Х. Истифодаи модели баҳисобгирии муҳосибӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) (дар мисоли водии Зарафшон) [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Паёми молия ва иқтисод. – Душанбе. - 2023. - №4/2 (39). - С. 222-229. ISSN: 2663-0389.

[7-М]. Бобомуродов, П.Х. Ташаккули низоми баҳисобгирии идоракунии дар корхонаҳои кишоварзӣ: ҷанбаҳои амалӣ [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Паёми молия ва иқтисод. – Душанбе. - 2024. - №2 (41). - С. 94-103. ISSN: 2663-0389.

2. Мақолаҳо дар дигар маҷаллаҳо ва маҷмуи маводи конференсияҳо:

[8-М]. Бобомуродов, П.Х. Хусусиятҳои баҳисобгирии харочот дар хоҷагиҳои деҳқонии (фермерӣ)-ии ҶТ [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводи конференсияи илмӣ-амалӣ ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи “Масъалаҳои мубрами омили соҳавӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: ҷанбаҳои методӣ ва методологӣ” ДДМИТ ш. Душанбе. - 2018. - С. 174-179.

[9-М]. Бобомуродов, П.Х. Муаммоҳои ташаккулёбии хоҷагиҳои деҳқонӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводи конференсияи илмӣ-назариявии ҳайати профессорон, устодон ва донишҷӯёни ДДМИТ аз рӯи натиҷаҳои корҳои илмӣ-тадқиқотӣ. – Душанбе. - 2018. - С. 135-137.

[10-М]. Бобомуродов, П.Х. Нақши хоҷагиҳои деҳқонӣ дар рушди деҳот [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводи конференсияи илмӣ-назариявии ҳайати профессорон, устодон ва донишҷӯёни ДДМИТ аз рӯи натиҷаҳои корҳои илмӣ-тадқиқотӣ. – Душанбе. - 2019. - С. 141-143.

[11-М]. Бобомуродов, П.Х. Масъалаҳои баҳисобгирӣ ва ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-амалии “Баҳисобгирии муҳосибӣ, таҳлил ва аудит дар шароити ҷаҳонишавии иқтисодиёт”. – Душанбе. - 2020. - С. 85-90.

[12-М]. Бобомуродов, П.Х. Проблемаҳои муҳими фаъолияти хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводи конфронси илмӣ-назариявии Коллеҷи техникаи Донишгоҳи техникаи Тоҷикистон ба номи академик М. Осимӣ. – Душанбе. - 2020. - С.159-162.

[13-М]. Бобомуродов, П.Х. Масъалаҳои СБҲМ-41 “Кишоварзӣ” дар хоҷагиҳои деҳқонии Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводи конференсияи илмӣ-назариявии ҳайати профессорон, устодон ва донишҷӯёни ДДМИТ бахшида ба “Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф” (2020-2040). – Душанбе. - 2020. - С.105-107.

[14-М]. Бобомуродов, П.Х. Тартиби бурдани корҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводи конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи “Механизми татбиқи сиёсати баҳисобгирии муҳосибӣ дар шароити индустриализунонии мамлакат: воқеият ва дурнамо” (ш. Душанбе, 23-юми октябри соли 2021). - С. 116-124.

[15-М]. Бобомуродов, П.Х. Методикаи баҳисобгирӣ ва идоракунии хароҷот дар хоҷагиҳои деҳқонӣ [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводи конференсияи илмӣ-назариявии ҳайати профессорон, устодон ва донишҷӯёни ДДМИТ бахшида ба 30-солагии Истиклолияти давлатии ҚТ ва солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва хунароҳои мардумӣ (2019-2021), 12-17.04.2021. - С. 541-544.

[16-М]. Бобомуродов, П.Х. Истифодаи нақшаи кории ҳисобҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводҳои Конфронси илмӣ-назариявии ҳайати профессорон, устодон ва донишҷӯёни ДДМИТ (18-21 апрели соли 2022). - С. 446-449.

[17-М]. Бобомуродов, П.Х. Ҷанбаҳои муҳими баҳисобгирии муҳосибӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводи конференсияи илмӣ-назариявии ҳайати профессорон, устодон ва донишҷӯёни ДДМИТ (ш. Душанбе 27- апрели соли 2023). - С. 288-290.

[18-М]. Бобомуродов, П.Х. Тартиби бурдани баҳисобгирӣ ва ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқони (фермерӣ) [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводи Конфренсияи умумидонишгоҳии илмию назариявии ҳайати устодону кормандон, магистрантону докторантон ва донишҷӯён бахшида ба “30-юмин солгарди қабули Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон” ва “Соли маърифати ҳуқуқӣ” ДДМИТ (ш. Душанбе 24-уми апрели соли 2024). - С. 461-466.

[19-М]. Бобомуродов, П.Х. Совершенствование учета расходов и выхода продукции растениеводства [Текст] / П.Х. Бобомуродов // Материалы XI-ой Международной научно-практической конференции (22-23 октября 2023г., г. Душанбе). Общественный Институт профессиональных бухгалтеров и аудиторов Республики Таджикистан. – 2023. - С.108-110.

[20-М]. Бобомуродов, П.Х. Самтҳои тақомули баҳисобгирии захираҳои истеҳсоли (Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводи конфронси I илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзӯи «Масъалаҳои мубрами рушди баҳисобгирии муҳосибӣ, таҳлил, аудит, андозбандӣ, назорати давлатии молиявӣ: таҳдидҳои муосир ва самтҳои рушд» (ДМТ, ш. Душанбе 19-20 январи соли 2024). - С.70-76.

[21-М]. Бобомуродов, П.Х. Мукамалгардонии шаклҳои ташкилӣ - ҳуқуқии фаъолияти соҳибқории хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводи конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзӯи «Афзалиятҳои стратегии рушди иқтисоди миллӣ дар шароити гузариш ба иқтисодиёти индустриалию инноватсионӣ» бахшида ба «Солҳои рушди саноат» (2022-2026) (01.04.2024). - С. 37-39.

[22-М]. Бобомуродов, П.Х. Раванди гузаронишҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводи конференсияи илмӣ – амалӣ ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи “Масъалаҳои мубрами баҳисобгирӣ, таҳлил ва аудит дар шароити гузариш ба

иктисодиёти рақамӣ” ДДМИТ, (ш. Душанбе, 18-майи соли 2024). - С.12-17.

[23-М]. Бобомуродов, П.Х. Такмилдиҳии баҳисобгирӣ ва ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) [Матн] / П.Х. Бобомуродов // Маводи конференсияи умумидонишгоҳии илмию назариявии ҳайати устодону кормандон, магистрантону докторантон ва донишҷӯён ДДМИТ баҳшида ба «Солҳои рушди иқтисоди рақамӣ ва инноватсия» эълонгардидани солҳои 2025-2030, «Соли байналмилалӣ ҳифзи пиряхҳо» эълоншудани соли 2025 ва 34-солагии истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, (21-26 апрели соли 2025). – Душанбе. - 2025. - С. 42-46.

Чаласаи кафедра қарор қабул кард:

1. Баромади Бобомуродов Пайрав Хайриевич дар мавзӯи «Такмили баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.08 – Баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Бобомуродов Пайрав Хайриевич дар мавзӯи «Такмили баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.08 – Баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит ба талаботи тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 ва қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-июни соли 2023 №295 “Дар бораи тағйири иловаҳо ба қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-июни соли 2021, №267” тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ мебошад.

3. Диссертатсияи Бобомуродов Пайрав Хайриевич дар мавзӯи «Такмили баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.08 – Баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-100-и назди Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон барои Ҳимоя пешниҳод карда шавад.

Дар чаласаи кафедраи баҳисобгирии муҳосибии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон иштирок доштанд: ҳамагӣ -26 нафар, аз онҳо бо ҳуқуқи овоздиҳӣ -14 нафар. Аз ҷумла, д.и.и., профессорон – 5 нафар, номзадони илм – 14 нафар. Натиҷаи овоздиҳӣ: тарафдор – 14 нафар, муқобил - нест, бетараф – нест.

Қарори маҷлиси кафедраи баҳисобгирии муҳосибии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон, суратмаҷлиси №2 аз «27» сентябри соли 2025 тасдиқ карда шавад.

Раиси чаласа:

номзади илмҳои иқтисодӣ,
дотсент, мудири кафедраи
баҳисобгирии муҳосибии
ДДМИТ

Бобомуродов Б.Э.

Котиби чаласа:

номзади илмҳои иқтисодӣ,
дотсенти кафедраи баҳисобгирии
муҳосибии ДДМИТ

Олимов Д.А.

Дурустии имзоҳои Бобомуродов Б.Э. ва Олимов Д.А.-ро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо ва
корҳои махсуси ДДМИТ

Мирҷамолов М.А.